

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Central – V. Buhnaci,
Instanța de apel: CA Chișinău – L. Bulgac, G. Sîrbu, G. Dașchevici,

DECIZIE

02 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Tatiana Vieru,
Iuliana Oprea, Maria Ghervas,

examinând recursul declarat de către Maxim Melcanov,
în cauza civilă la acțiunea lui Elcin Aliev împotriva lui Maxim Melcanov cu
privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din data de 12 decembrie 2017,
prin care nu s-a dat curs cererii de apel și încheierii Curții de Apel Chișinău din
data de 22 februarie 2018, prin care s-a restituit apelul,

C O N S T A T Ă :

Elcin Aliev la 15 decembrie 2016 s-a adresat cu cerere de chemare în judecată
împotriva lui Maxim Melcanov, prin care a solicitat încasarea împrumutului în
mărime de 8 400 euro, a dobânzii contractuale în mărime de 1 522,5 euro și a
dobânzii de întârziere în mărime de 4 914 euro, în total 14 836 de euro. (f.d. 4-6)

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Central din data de 27 septembrie
2017 s-a admis cererea de chemare în judecată, s-a încasat din contul lui
Maxim Melcanov în beneficiul lui Elcin Aliev împrumutul în mărime de
8 400 euro, dobânda contractuală în mărime de 1 522,5 euro și dobânda de
întârziere în mărime de 4 914 euro, în total 14 836 de euro și cheltuielile de
judecată în mărime de 9 521 lei cu titlu de taxă de stat. (f.d. 52, 55-60)

Împotriva hotărârii primei instanțe, la 23 octombrie 2017 Maxim Melcanov a
înaintat apel nemotivat, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii
contestate cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea parțială a acțiunii. (f.d.
54)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din data de 12 decembrie 2017 nu s-a
dat curs cererii de apel înaintate de către Maxim Melcanov, s-a acordat apelantului
un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru a prezenta apelul
motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 7 141 lei. (f.d. 63a-64)

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 22 februarie 2018 a
restituit cererea de apel pe motiv că apelantul nu a îndeplinit indicațiile instanței de
apel în termenul acordat. (f.d. 160, 161-165)

Nefiind de acord cu încheierile instanței de apel, la data de 26 februarie 2018
Maxim Melcanov a depus recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea
încheierii Curții de Apel Chișinău din data de 12 decembrie 2017 și a încheierii
Curții de Apel Chișinău din data de 22 februarie 2018. (f.d. 109-110)

În motivarea recursului recurentul a indicat că cu încheierea din data de 12 decembrie 2017, prin care instanța de apel i-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor, a făcut cunoștință la data de 14 februarie 2018. Astfel, acesta s-a conformat indicațiilor instanței de apel, ori în termen de 10 zile a depus cererea de apel motivată și a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat. Argumentul instanței de apel, precum că acesta a recepționat încheierea la 15 ianuarie 2018, nu este întemeiat, ori semnătura de pe aviz nu-i aparține nici lui, nici membrilor familiei acestuia. În opinia recurentului încheierea Curții de Apel Chișinău din data de 12 decembrie 2017 urmează a fi casată, ori taxa de stat nu a fost calculată corect, acesta a contestat doar suma de 7 383,33 de euro.

Recurentul solicită casarea încheierii instanței de apel din data de 22 februarie 2018, prin care s-a restituit apelantului Maxim Melcanov cererea de apel. Indică, că apelantul nu a recepționat la data de 15 ianuarie 2018 încheierea instanței de apel din data de 12 decembrie 2017, prin care nu s-a dat curs cererii de apel însă a făcut cunoștință cu aceasta la 14 februarie 2018, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele dosarului. (f.d. 71)

La data de 17 aprilie 2018 Maxim Melcanov a depus cerere de recurs suplimentară, indicând drept temei de admitere a recursului și de casare a încheierii instanței de apel faptul că semnătura de pe avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f.d. 67) nu-i aparține acestuia, dar fiicei sale minore, care nu putea recepționa scrisoarea în locul acestuia.

Ulterior, la 27 aprilie 2018 Maxim Melcanov, în susținerea argumentului indicat anterior și anume că fiica sa minoră a recepționat încheierea de a nu da curs cererii de apel, a prezentat răspunsul nr. 60 din 27 aprilie 2018 eliberat de ÎS „Poșta Moldovei”, prin care se confirmă că scrisoarea recomandată cu aviz simplu DS2100133216AS, expediată la adresa or. Strășeni str. M. Eminescu, nr. 44, ap. 3, la 15 ianuarie 2018 a fost transmisă unei persoane minore. (f.d.129)

Prin urmare, acesta la data de 14 februarie 2018 a făcut cunoștință cu încheierea Curții de Apel Chișinău din data de 12 decembrie 2017 deci, înlăturând neajunsurile la 21 februarie 2018, s-a conformat indicațiilor instanței de apel.

La data de 12 aprilie 2018 Eclin Aliev a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către Maxim Melcanov, cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2018. (f.d. 114-115)

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile recursului depus de către Maxim Melcanov împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din data de 12 decembrie 2017 și din data de 22 februarie 2018 în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat din considerentele ce preced.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC instanța de recurs, după ce judecă recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Maxim Melcanov contestă încheierea Curții de Apel Chișinău din data de 12 decembrie 2017, indicând dezacordul cu dispunerea încasării taxei de stat în mărime de 7 141 lei, fiind calculată greșit de instanța de apel.

Colegiul reține că la 23 octombrie 2017 Maxim Melcanov a depus apel nemotivat asupra hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Central din data de 27 septembrie 2017, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri, privind admiterea parțială a acțiunii. (f.d. 54)

Conform art. 368 alin. (1) CPC „dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute de art. 364 și art. 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor”.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 12 decembrie 2017 nu a dat curs cererii de apel depuse de către Maxim Melcanov, a acordat apelantului termen pentru prezentarea apelului motivat și dovada achitării taxei de stat. (f.d. 63a- 64)

Potrivit art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea cu privire la taxa de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită taxă de stat în cuantum de 75 % din taxa, ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau alte cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Colegiul reține că Maxim Melcanov a contestat hotărârea instanței de fond în partea încasării sumei de 7 383,23 euro, astfel prin prisma normei de drept suscitată rezultă că taxa de stat urmează a fi calculată din suma contestată.

Cercetând încheierea contestată, Colegiul menționează, că concluzia instanței de apel cu privire la obligarea lui Maxim Melcanov la achitarea taxei de stat în mărime de 7 141 lei comportă un caracter confuz și incert, ori din conținutul acesteia nu este clar modul calculării cuantumului taxei de stat.

Reieșind din faptul că suma calculată de către instanța de apel cu titlul de taxă de stat nu este fundamentată pe careva argumente de fapt și de drept concrete, Colegiul consideră necesar de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din data de 12 decembrie 2017.

Cu referire la recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din data de 22 februarie 2018, prin care s-a restituit apelul declarat de către Maxim Melcanov pe motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel, colegiul menționează că în conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

La caz, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din data de 12 decembrie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Maxim Melcanov, s-a acordat apelantului un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat și dovada achitării taxei de stat.

Potrivit avizului de recepție anexat la materialele dosarului încheierea a fost recepționată la data de 15 ianuarie 2018. (f.d. 67)

În conformitate cu prevederile art. 105 alin. (6) CPC dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă.

Maxim Melcanov, în susținerea faptului că nu a recepționat la 15 ianuarie 2018 încheierea instanței de apel din data de 12 decembrie 2017, a indicat că din vina poștașului, aceasta a fost înmănată fiicei sale minore, care nu i-a transmis plicul și nu l-a informat, el făcând cunoștință cu încheierea la data de 14 februarie 2018.

Instanța de recurs reține întemeiat argumentul recurentului, ori prin răspunsul nr. 60 din data de 27 aprilie 2018, eliberat de Serviciul Operațional Strășeni al ÎS „Poșta Moldovei”, se confirmă că scrisoarea expedită în adresa lui Maxim Melcanov, or. Strășeni, str. M. Eminescu, nr. 44, ap. 3, la 15 ianuarie 2018 a fost transmisă de către poștaș unei persoane minore, fapt constatat prin investigația internă, motiv pentru care poștașul a fost concediat. (f.d. 129)

În urma celor constatate și prin prima art. 105 alin. (6) CPC avizul de recepție restituit instanței de apel (f.d. 67) nu confirmă recepționarea de către Maxim Melcanov a încheierii instanței de apel din data de 12 decembrie 2017.

Colegiul reține că la data de 14 februarie 2018 Maxim Melcanov a luat cunoștință cu materialele dosarului, respectiv la acea dată a făcut cunoștință cu încheierea instanței de apel din data de 12 decembrie 2017. (f.d. 71)

Prin urmare, termenul de înlăturare a neajunsurilor cererii de apel a început a curge din data de 15 februarie 2018 și a expirat la data de 26 februarie 2018.

La data de 21 februarie 2018 Maxim Melcanov a depus cerere de apel motivată și dovada achitării taxei de stat în sumă de 150 lei și totodată a depus cerere, prin care a solicitat în temeiul art. 85 alin. (4) CPC scutirea parțială de la plata taxei de stat. (f.d. 72-74, 80-84)

Reieșind din cele expuse, instanța de recurs reține că Maxim Melcanov s-a conformat indicațiilor instanței de apel stabilite prin încheierea din data de 12 decembrie 2017 și în termenul stabilit a depus apel motivat și cerere privind scutirea parțială de la plata taxei de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, verificând legalitatea actelor judecătorești de dispoziție contestate în raport cu materialele dosarului, consideră că Curtea de Apel Chișinău, prin încheierile din 12 decembrie 2017 și din 22 februarie 2018 a încălcat dreptul recurentului Maxim Melcanov la un proces echitabil.

În conformitate cu prevederile art. 26 alin. (1) și (2) CPC procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel, încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecății.

Instanța de apel, fiind obligată de a crea condiții obiective și reale pentru ca participanții să-și exercite în volum deplin drepturile sale procedurale, înlăturând pe măsura posibilităților, omisiuni la acest capitol, depistate în orice fază a procesului.

Potrivit art. 6§1 al Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege.

Astfel, reieșind din cele constatate instanța de recurs concluzionează că Maxim Melcanov a fost lipsit de un proces echitabil, nefiindu-i examinată cererea

cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat însă, fiindu-i restituită cererea de apel înaintată de către acesta pentru neînlăturarea neajunsurilor în termen.

În circumstanțele enunțate și având în vedere faptul că s-au constatat într-o manieră certă omisiuni judiciare, care nu pot fi corectate în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral încheierile Curții de Apel Chișinău din data de 12 decembrie 2017 și 22 februarie 2018 și de a restitui cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427, lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se admite recursul declarat de către Maxim Melcanov.

Se casează încheierile Curții de Apel Chișinău din data de 12 decembrie 2017 și 22 februarie 2018, în cauza civilă la acțiunea lui Elcin Aliev împotriva lui Maxim Melcanov cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere, cu restituirea cauzei spre rejudecare la faza primirii cererii de apel.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecători

Iuliana Oprea

Maria Ghervas